

MARIE COSTA

Autora del llibre 'Dones rebels, dones alliberades' (Eumo Ed.)

“A Catalunya, del final del XVIII a la 1a meitat del XIX, fou un període favorable als divorcis”

Costa (Saint-Étienne, França, 1977), professora de la Sorbona, presenta aquest interessant assaig sobre el divorci a Catalunya cap al final del segle XVIII i primera meitat del segle XIX.

Vostè descriu els conflictes matrimonials dels segles XVIII i XIX. Per què aquest període de temps?

El període estudiat se centra des de finals del XVIII i la primera meitat del XIX. Es un període important, ja que molts canvis s'estan produint a la societat catalana. A Catalunya, el període és molt favorable als divorcis, sobretot a la ciutat de Barcelona, que està en plena transformació econòmica. Hi ha una correlació evident entre les possibilitats del mercat laboral i els divorcis, i podem afirmar que els divorcis eren més urbans que rurals.

Desmunta tòpics: la dona no es queda a casa tan sovint com sembla i denuncia situacions injustes.

Si és cert que algunes van patir la subordinació dels marits, d'altres es van rebel·lar contra ells i es van alliberar, amb els mitjans que tenien al seu abast. Aquest llibre té com a finalitat distanciar-se de la teoria marcada pels textos moralistes i jurídics, que limitaven de manera considerable els drets de les dones perquè una cosa és la teoria i l'altra és la pràctica.

Els plets de divorcis donen moltes pistes sobre la vida quotidiana de les parelles en aquella època.

Una d'elles és la participació activa —i de vegades exclusiva— de les dones a l'economia familiar. Amb les denúncies, es posen en qüestió l'autoritat del *pater familias*.

Amb les demandes de divorci, la violència masculina deixa de ser privada. Primer pas per combatre-la?

D'alguna manera es formalitza la violència masculina. Tanmateix, es va prendre en consideració, sobretot la violència sica i sexual (incloent la prostitució forçada pels marits) i, poques vegades, la violència verbal i psicològica. Algunes dones van silenciar els maltractaments abans de recórrer al Tribunal Eclesiàstic.

La violència masclista encara és una xacra terrible. Què s'hauria de fer?

Pot ser redundant, però una educació igualitària és un dels camins per solucionar la violència.

El moviment feminista encara té veu, però si les iniciatives com els grups masculins d'autoreflexió fossin més generalitzats (grups d'homes que reflexionen sobre la nova visió de la masculinitat i que estan a favor de la igualtat entre gèneres) es reduirien les relacions de poder i la violència entre els gèneres.